

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr WIELKOPOLSKIE

2864

1. Obiekt

MOST DROGOWY

2. Czas powstania

1914

3. Miejscowość

WILKOWYJA

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres droga Radlin - Tarce, km 3,155
nad rzeką Lutynią

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo kaliskie

gmina Jarocin

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo poznańskie

powiat Jarocin

8. Właściciel i jego adres

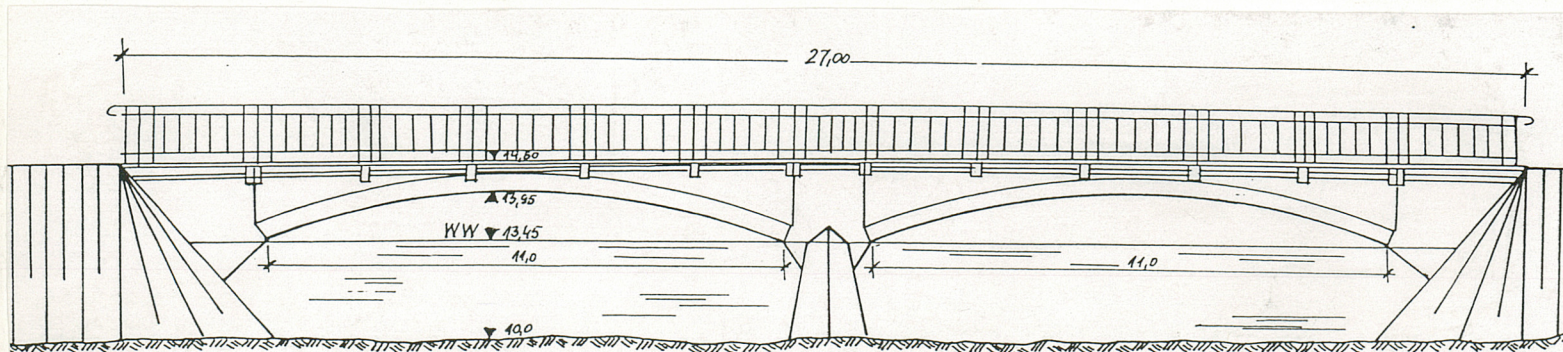
Dyrekcja Okręgowa Dróg Publ. w Poznaniu
Zarząd Drogowy Ostrów Wlkp.
ul. Staroprzygocka 25

9. Użytkownik i jego adres

Zarząd Drogowy Ostrów Wlkp.
ul. Staroprzygocka 25

10. Rejestr zabytków

Nr data

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Most zbudowano jako drogowy na zachód od miejscowości Wilkowyja w miejscu, gdzie droga przecina rzekę Lutynię.

Materiał: Na ustrój nośny mostu składają się dwa żelbetowe przęsła łukowe. Mury czołowe oraz sklepienia żelbetowe. Konstrukcja mostu wypełniona nadsypką z piasku i tłucznia, na której ułożono poprzeczne belki żelbetowe o przekroju 25 x 25 mm. Na belkach poprzecznych spoczywa betonowa płyta pomostu, na której ułożono nawierzchnię z kostki granitowej, współcześnie przykrytą dywanikiem bitumicznym. Bariera betonowa z tralkowymi otworami. Filar mostu umieszczony w nurcie rzeki monolityczny, betonowy, w części izbicowej wzmocniony kątownikiem stalowym. Przyczółki brzegowe częściowo zatopione w nasypy ziemne.

Plan: Długość całkowita mostu 27,0 m. Dwa przęsła łukowe o rozpiętości w świetle po 11,0 m. Wysokość przęsła w świetle od poziomu średniej wody do płyty jezdni 4,6 m. Szerokość sklepienia 5,0 m. Szerokość płyty pomostu 6,4 m. Szerokość chodników 2 x 0,6 m.

Bryła: Most dwuprzęsłowy, konstrukcja monolityczna, łukowa o sklepieniach parabolicznych.

Elewacje: Betonowe, surowe, symetryczne, osiowe. Przemysłana konstrukcja i umiejętne operowanie detalem sprawiają, że to dzieło inżynierii zyskuje swoistej elegancji.

Instalacje: Odwadniająca.

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Drogowy most na rzece Lutyni w Wilkowyji zbudowano w 1914 r. Usytuowano go na szlaku łączącym Tarce z Radlinem. Zapewne istniał tu wcześniej most drewniany. Jest to jeden z nielicznych zachowanych do dziś mostów tego typu zbudowanych w Wielkopolsce. Twórcy mostu zastosowali w jego budowie nowoczesne materiały i technologie, wykonując ustrój nośny jako żelbetowy. Jest to typ masowo wówczas wznoszonych mostów powstających w okresie, kiedy to rozwój komunikacji i pozytywne doświadczenia budowy pierwszych mostów w konstrukcji z zastosowaniem betonu, przyniosły ożywienie budownictwa mostowego. Jest on o tyle oryginalny, że twórcy mostu nie skrywają materiału i technologii wykonania jego konstrukcji. W przeciwieństwie do wielu innych mostów żelbetowych powstałych z początkiem XX w., gdzie żelbetowa konstrukcja zyskuje kamienne licowanie (w duchu architektury historyzującej, monumentalnej, nawiązującej do wątków ikonograficznych "romanizmu"), tutaj operuje się zasadą "prawdy materiału". Budowla ta wywiera na obserwatorze wrażenie nie elewacją, jak na przykład wudynki mieszkalne czy gmachy użyteczności publicznej, lecz właśnie nie przesłoniętą konstrukcją. W efekcie mamy do czynienia z dziełem na wskroś inżynierskim, który jednak w swej bryle odnosi ku wątkom historyzującym. Uzyskano to m.in. przez wyraźne zaznaczenie linii łuku przęsła oraz neobarokowe balustrady o tralkach z prześwitami.

<p>14. Kubatura</p> <p>struktura przestrzenna długość mostu 27,0 m szerokość mostu 6,4 m.</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>powierzchnia jezdni 172,0 m² powierzchnia chodników 32,4 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>most drogowy</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>most drogowy, w eksploatacji</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie. ich przebieg i dokumentacja</p> <p>Most utrzymał oryginalny kształt w zakresie materiału, planu, bryły, elewacji. W okresie eksploatacji roboty ograniczano do prac konserwacyjnych i zabezpieczających.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Most pozostaje w dobrym stanie technicznym. Na sklepieniach łuków występują liczne zacieki i wykwity spowodowane korozją betonu. Widoczne są nieliczne ubytki otuliny betonowej zbrojenia. Uszkodzenia są wynikiem niedrożności odwodnienia.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie - typowa dla betonowych mostów sklepionych konstrukcja, standardowa. Z uwagi na walory historyczno-techniczne i architektoniczne oraz miejsce w krajobrazie kulturowym Wielkopolski most należy objąć ochroną prawną (wpis do rejestru zabytków) - wykonując bieżące remonty eksploatacyjne utrzymać oryginalny kształt sklepień i elewacji oraz oryginalny materiał i konstrukcję ustroju nośnego.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- Karta ewidencyjna mostu, w: DODP Poznań

22. Biblioteka

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst..... mgr inż. Leszek Budych 30.04.1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki ..... mgr inż. Leszek Budych 30.04.1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. .... mgr inż. Leszek Budych 30.04.1993 r.
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów archiwum BSiDZT S. Januszewski
(także kalki rys.)

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki Nr 1 - dokumentacja fotograficzna i rysunkowa

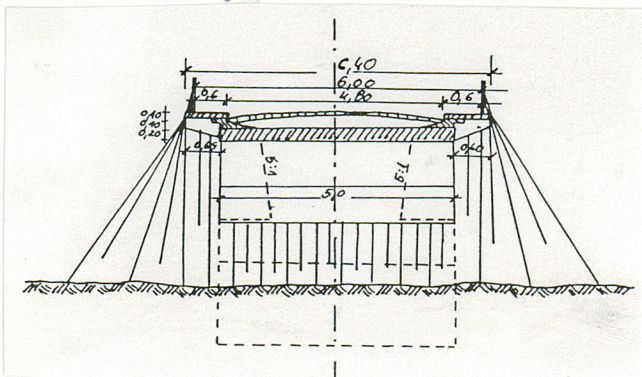
1. Miejscowość
WILKOWYJA

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
MOST DROGOWY
r. Lutynia

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
dokumentacja fotograficzna i rysunkowa

1. Widok mostu od górnej wody.
2. Widok mostu od dolnej wody.
3. Jezdnia i bariery.

Wkładkę założył: mgr inż. Leszek Budych 30.04.1993 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: archiwum BSiDZT S. Januszeński /także kalki rys./

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83